

§ 1 Anmälan om ersättare

Andre vice talmannen anmälde att *Jonathan Svensson* (S) skulle tjänstgöra som ersättare för *Paula Holmqvist* (S) under tiden för hennes ledighet den 28 augusti–22 oktober.

§ 2 Avsägelser

Andre vice talmannen meddelade
att *Cecilia Rönn* (L) av sagt sig uppdraget som ledamot i skatteutskottet,
att *Anders W Jonsson* (C) av sagt sig uppdraget som ledamot i socialutskottet,
att *Joar Forssell* (L) av sagt sig uppdraget som suppleant i skatteutskottet,
att *Christofer Bergenblock* (C) av sagt sig uppdraget som suppleant i socialutskottet och
att *Lina Nordquist* (L) av sagt sig uppdraget som suppleant i EU-nämnden.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Andre vice talmannen meddelade
att Socialdemokraternas partigrupp anmält *Jonathan Svensson* som suppleant i arbetsmarknadsutskottet under *Paula Holmqvists* ledighet,
att Centerpartiets partigrupp anmält *Christofer Bergenblock* som ledamot i socialutskottet och *Anders W Jonsson* som suppleant i socialutskottet samt
att Liberalernas partigrupp anmält *Martin Melin* som ledamot i skatteutskottet och som suppleant i konstitutionsutskottet, i justitieutskottet, i civilutskottet och i EU-nämnden samt *Juno Blom* och *Cecilia Rönn* som suppleanter i skatteutskottet.

ledamot i skatteutskottet

Martin Melin (L)

ledamot i socialutskottet

Christofer Bergenblock (C)

suppleant i konstitutionsutskottet

Martin Melin (L)

suppleanter i skatteutskottet

Juno Blom (L)

Cecilia Rönn (L)

suppleant i justitieutskottet

Martin Melin (L)

suppleant i civilutskottet

Martin Melin (L)

suppleant i socialutskottet

Anders W Jonsson (C)

suppleant i EU-nämnden

Martin Melin (L)

Andre vice talmannen förklarade vald *under tiden den 31 augusti–22 oktober* till

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Jonathan Svensson (S)

§ 4 Meddelande om särskild debatt om klimatanpassning

Andre vice talmannen meddelade att på begäran av Miljöpartiets parti-grupp skulle en särskild debatt om klimatanpassning anordnas *tisdagen den 19 september kl. 13.00*.

Från regeringen skulle statsrådet Romina Pourmokhtari (L) delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Begäran om särskild debatt om klimatanpassning

Man behöver inte längre ”lita på vetenskapen” för att förstå vad det är som händer. Det räcker med att fråga någon av Gotlands jordbrukare, någon av de svenska turister som var på Rhodos i sommar eller någon av alla de som fått sin källare översvämmade de senaste veckorna. Klimatföränd-

ringarna – eller rättare sagt: klimatkrisen – är inte längre ett hot i framtiden. Klimatkrisen sker här och nu.

I takt med att klimatkrisen slår med tilltagande kraft mot Sverige blir bristerna i Sveriges klimatanpassning tydligare och tydligare. S-MP-regeringen tillsatte ett nationellt expertråd för klimatanpassning vars syfte är att granska regeringens politik och komma med förslag som förbättrar Sveriges beredskap inför klimatkrisens konsekvenser. Budskapet från rådet är tydligt. Stöden till anpassningsåtgärder måste bli större och ligga kvar under längre tid. Den ryckighet som präglat politiken inom detta område den senaste mandatperioden – där satsningar som S-MP-regeringen genomfört tas bort så fort högern får igenom sina budgetar – har varit extremt skadlig och gör att vi står sämre rustade inför kommande kriser. I praktiken litar Sveriges kommuner inte på att de satsningar som lanseras ligger kvar över regeringsskiftet. Eftersom klimatanpassning är dyrt och kräver stora investeringar under lång tid leder den ryckighet som präglar dagens arbete till att satsningarna helt enkelt inte blir av.

Att människor riskerar att drabbas är nu tydligt för alla, problemen blir bara större och därför är det högst anmärkningsvärt att regeringen inte mindre än tre gånger har dragit tillbaka pengar från just klimatanpassningsåtgärder. I vårändringsbudgeten 2023 valde regeringen att skära ner anslaget till kommunernas klimatanpassning med 25 miljoner kronor. Samma anslag valde man i budgetpropositionen för 2023 (BP23) att skära ned med 15 miljoner. I BP23 valde man dessutom att skära ned på pengarna till åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv med 100 miljoner årligen.

Regeringen har alltså gjort flera sänkningar samtidigt som regeringens eget expertråd för klimatanpassning så tydligt understryker behovet av mer resurser. På grund av den nuvarande regeringens politik står alltså Sverige sämre rustat inför klimatkrisens katastrofala konsekvenser.

Regeringens politik inom detta område har en tydlig påverkan på det svenska folkets utsatthet för klimatrelaterade risker. Detta till trots har regeringens kommentarer avseende dessa nedskärningar varit långt ifrån uttömmande.

Miljöpartiet begär därför en särskild debatt med riksdagens partier om hur Sverige ska anpassa sig till klimatkrisens konsekvenser – idag och i framtiden. Under sommaren 2023 har både Sverige och kontinentala Europa drabbats av ett flertal extrema väderhändelser som fått stora implikationer för svenska medborgare. Med tanke på att sådana extrema väderhändelser blir allt vanligare – och att dessa alltså utsätter det svenska folket och dess egendomar för enorma risker – är det angeläget att riksdagen får debattera denna fråga.

Stockholm den 15 augusti 2023

Annika Hirvonen

Gruppledare

Miljöpartiet de gröna

Rasmus Ling

Gruppledare

Miljöpartiet de gröna

§ 5 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2022/23:413

Till riksdagen

Interpellation 2022/23:413 Anmälningsplikt inom sjukvården
av Karin Rågsjö (V)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 3 oktober 2023.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 28 augusti 2023

Socialdepartementet

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Enligt uppdrag

Andreas Krantz

Expeditionschef

§ 6 Anmälan om faktapromemorior

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2022/23:FPM116 Gemensamt meddelande om arbetet med klimat och säkerhet *JOIN(2023) 19* till utrikesutskottet

2022/23:FPM117 EU:s lagstiftningspaket om digital euro *COM(2023) 364, COM(2023) 368, COM(2023) 369* till finansutskottet

2022/23:FPM118 Ändringar i regelverket för betaltjänster *COM(2023) 366, COM(2023) 367* till finansutskottet

2022/23:FPM119 Förordning om ett ramverk för tillgång till finansiella data *COM(2023) 360* till finansutskottet

2022/23:FPM120 Ändring av förordning om europeisk statistik *COM(2023) 402* till finansutskottet

2022/23:FPM121 EU-förordning om växter som tagits fram med vissa nya genomiska tekniker och livsmedel och foder därav *COM(2023) 411* till miljö- och jordbruksutskottet

2022/23:FPM122 EU-förordning om produktion och saluföring av växtförokningsmaterial *COM(2023) 414* till miljö- och jordbruksutskottet

2022/23:FPM123 EU-förordning om produktion och saluföring av skogsodlingsmaterial *COM(2023) 415* till miljö- och jordbruksutskottet

2022/23:FPM124 Förordning med kompletterande förfaranderegler i gränsöverskridande ärenden enligt dataskyddsförordningen *COM(2023) 348* till konstitutionsutskottet

2022/23:FPM125 Förslag till direktiv om övervakning av markhälsa och resiliens *COM(2023) 416* till miljö- och jordbruksutskottet

2022/23:FPM126 Förslag till ändring av EU:s avfallsdirektiv *COM(2023) 420* till miljö- och jordbruksutskottet

Följande dokument hänvisades till utskott:

EU-dokument

COM(2023) 221, COM(2023) 223 och COM(2023) 231 till näringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 23 oktober*.

COM(2023) 222 till näringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 oktober*.

COM(2023) 226, COM(2023) 227 och COM(2023) 228 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 2 oktober*.

COM(2023) 244 till justitieutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 13 oktober*.

COM(2023) 262 till skatteutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 9 oktober*.

COM(2023) 269 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 29 september*.

COM(2023) 273 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 2 oktober*.

COM(2023) 278 och COM(2023) 279 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 29 september*.

COM(2023) 280 till civilutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 26 oktober*.

COM(2023) 314 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 oktober*.

COM(2023) 324 till skatteutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 23 oktober*.

COM(2023) 335 till näringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 9 oktober*.

COM(2023) 338 till utrikesutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 9 oktober*.

COM(2023) 348 till konstitutionsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 6 oktober*.

COM(2023) 359 till utbildningsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 13 oktober*.

COM(2023) 368 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 12 oktober*.

COM(2023) 395 till miljö- och jordbruksutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 12 oktober*.

COM(2023) 402 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 6 oktober*.

COM(2023) 424 till justitieutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 oktober*.

COM(2023) 459 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 oktober*.

Svar på
interpellationer

§ 8 Svar på interpellation 2022/23:401 om vab för diabetesföräldrar

Anf. 1 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru talman! Åsa Eriksson har frågat mig om jag och regeringen kommer att ta initiativ så att föräldrar som behöver hjälpa barn med diabetes i skola och förskola ska kunna begära vab-ersättning.

Den så kallade VAB-utredningen lämnade i sitt delbetänkande *VAB för vårdåtgärder i skolan* förslag på att rätt till tillfällig föräldrapenning och därmed följande ledighetsrätt ska införas för situationer när föräldern behöver avstå förvärvsarbete för att medverka vid introduktion till barnets behov av egenvårdsåtgärder i skolan eller förskolan. Förslaget har därefter behandlats i utredningens slutbetänkande och även remissbehandlats. Förslaget bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen anser att föräldrar bör få fler verktyg och ökade möjligheter att använda föräldrapenningen mer flexibelt i syfte att stärka valfriheten och öka förutsättningarna att kombinera familjeliv och högt arbetskraftsdeltagande. I detta syfte har ett förslag om utökade möjligheter att använda så kallade dubbeldagar remitterats, och även detta förslag bereds nu vidare i Regeringskansliet. Regeringen har även den 15 juni 2023 beslutat om lagrådsremissen *En möjlighet att överlåta föräldrapenning*. I lagrådsremissen lämnas förslag som syftar till att underlätta för olika familjekonstellationer att använda föräldrapenningen mer flexibelt.

I arbetet med föräldraförsäkringen är mitt ingångsvärde att eventuella förändringar ska bidra till att underlätta för familjer och att det ska finnas en lyhördhet för att familjer ser olika ut och har olika behov. Att skapa dessa förutsättningar skulle kunna avlasta i vardagen och få människors livspussel att gå ihop betydligt bättre. Detta är för mig högt prioriterat.

Anf. 2 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Det är trevligt att vara här igen.

I Sverige har vi tack vare flera reformer, framför allt från socialdemokratiska regeringar, en allmän föräldraförsäkring som ger lagstadgad rätt

till ledighet från arbete för att man ska kunna vara med sina barn när de är små. Man får också en ekonomisk kompensation under tiden.

Detta är alldeles utmärkt, av flera anledningar. Inte minst främjar det jämställdheten när både pappor och mammor har möjlighet att vara hemma och ta hand om sina barn och lära känna sina barn ordentligt. Men det är också bra för att det uppmuntrar till arbetskraftsdeltagande att både män och kvinnor kan arbeta och göra karriär, vilket jag tror att både statsrådet och jag tycker är viktigt och bra.

Vi har också ett system för tillfällig föräldrapenning, vanligen kallat vab, vård av barn, för att man ska kunna vara hemma och vårda sina barn när de är sjuka.

Fru talman! Jag blir därför uppriktigt förvånad och faktiskt också bekymrad när statsrådet i sitt svar på min fråga hänvisar till föräldrapenningen. Det här handlar ju om föräldrar som har barn med kroniska sjukdomar, framför allt diabetes, men statsrådet talar om införande av dubbel-dagar i föräldraförsäkringen som en lösning.

Vi socialdemokrater har ingenting emot dubbel-dagar. Det kan rätt utformat vara en mycket bra lösning, tror vi. Men det löser inte det här problemet.

En av fem vårdnadshavare till barn med diabetes uppger att de har fått vikariera som resurs i skolan för att hjälpa sina barn. Detta har de fått göra utan ersättning och utan lagstadgad rätt att vara borta från sina jobb. Det finns i dag ungefär 8 000 barn med diabetes typ 1, så detta är ett stort problem.

Föräldrar som har barn med diabetes har ett mycket omfattande ansvar för att hjälpa sitt barn. De behöver se till att barnet har så jämn blodsockernivå som möjligt och tillföra insulin utan att orsaka hälsoproblem.

Fru talman! För att förvissa mig om att jag inte har missförstått statsrådet Tenje vill jag fråga henne: Menar regeringen verkligen att föräldrar till kroniskt sjuka barn ska ta ut färre föräldradagar när barnen är små för att sedan kunna använda föräldradagarna som något slags silvertejp i ett moderat samhälle som inte ger alla föräldrar samma möjlighet att finnas i barnens vardag när barnen är små? Och om jag inte har missförstått statsrådet utan svaret på den frågan är ja och alltså föräldrapenning och dubbel-dagar är lösningen på problemet, hur har statsrådet då tänkt att föräldrar ska lösa problemet om barnet behöver hjälp med sin insulinpump i dag? Uttag av föräldrapenning ska man ju anmäla minst två månader i förväg.

Anf. 3 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jag vill börja med att säga att jag delar ledamotens bild av vikten av att vi har ett bra system i Sverige när det gäller föräldraförsäkring och tillfällig föräldraförsäkring i syfte att skapa bättre förutsättningar för föräldrar att delta aktivt. Det handlar om jämlika förutsättningar för både mammor och pappor utifrån ett arbetsperspektiv. Det handlar också om att de ska få livspusslet att gå ihop och kunna delta aktivt i familjelivet.

Vi har den senaste tiden haft flera delegationer på besök, bland annat från Japan och Sydkorea, för att just studera vårt system. Både i Sydkorea och i Japan har man stora utmaningar i och med att alldeles för få barn föds. Vi tror ju att vårt system med föräldraförsäkring och även tillfällig föräldraförsäkring har en stor del i att vi ändå har klarat oss relativt bra i Sverige.

För att gripa mig an ledamotens frågor och undringar som lyfts i detta replikskifte kan jag bara konstatera att nej, mitt svar på frågan hur man ska gå till väga var inte att man ska göra på ett annat sätt eller spara sina dagar. Det mitt svar visar på är att de reformer som den här regeringen har genomfört, föreslagit eller gått vidare med när det gäller möjligheten att överlåta vissa av dagarna i föräldraförsäkringen och att utöka möjligheten till dubbeldagarna stärker grunden för det jag däremot var inne på och berättade om: att regeringen vill öka flexibiliteten i föräldraförsäkringen och i den tillfälliga föräldraförsäkringen i syfte att underlätta för familjer att använda det system vi har mer flexibelt och ändamålsenligt utefter familjekonstellation och hur man väljer att göra.

Det var alltså mer ett inlägg gällande att regeringen vidtar väldigt många åtgärder just på det här området, och när det gäller VAB-utredningen och de förslag som finns där bereds de just nu i sedvanlig ordning i Regeringskansliet.

För att gå över till den viktiga frågan om familjer med barn som har kroniska sjukdomar är säkerheten i våra skolor, förskolor och fritidshem oerhört viktig. Det finns också ett regelverk som hjälper till att skapa goda och trygga miljöer för barn och för föräldrar till barn som exempelvis har diabetes. Det är därför oerhört viktigt att vi ger rätt förutsättningar och större möjligheter för barn med funktionsnedsättningar och deras föräldrar att delta i skolverksamheten precis som alla andra.

Som svar på ledamotens fråga vill jag säga att det förslag som ligger i utredningen och som vi nu talar om i sedvanlig ordning bereds i Regeringskansliet just nu. Gällande de delarna får jag därför lov att återkomma vid ett annat tillfälle.

Anf. 4 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Jag delar uppfattningen att vårt system med föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning är väldigt bra. Det är jättebra att delegationer från andra länder kommer och lär av det. Det behöver spridas över världen. Jag var själv i Taiwan i förra veckan och pratade bland annat med Taiwans president och bjöd in henne till Sverige för att lära sig om bland annat vårt system med föräldraförsäkring och hög kvalitet på offentligfinansierad förskola och äldreomsorg för att råda bot på problemet med att det föds alldeles för få barn.

Så långt är vi överens. Men med det sagt vill jag göra ett medskick: För guds skull, förstör inte det här systemet som är så bra! Inför inte nanny-checkar och annat som gör att det inte blir föräldrarna som är hemma med sina barn, för det är jätteviktigt! Det är därför föräldraförsäkringen finns till.

Fru talman! Det var den socialdemokratiskt ledda regeringen som tillsatte utredningen om hur föräldraförsäkringen ska ses över. Utredningen fick också i uppdrag att titta på hur vi kan lösa problemet med att hundratal föräldrar till barn med diabetes i dag tvingas vara borta från sina jobb utan ersättning eller kanske flexa om man har möjlighet till det. Men som vi också har förstått finns det en tyst överenskommelse där många arbetsgivare låter sina anställda sjukanmäla sig, fastän de inte är sjuka, för att ta hand om barnen i skolan när de behöver hjälp med att till exempel justera en insulinpump.

Jag vet att statsrådet är ivrig när det gäller att stävja fusk i sjukförsäkringen. Det är vi socialdemokrater också, och därför kan vi aldrig tillåta att människor mot sin vilja tvingas fuska för att kunna hjälpa sina barn som har en kronisk sjukdom. Vi måste helt enkelt lösa det här problemet, och det nu!

Fru talman! Vi tillsatte den här utredningen för länge sedan. Det finns färdiga förslag. Det är bara att sätta igång. Att som statsrådet säga att det bereds i Regeringskansliet är bara att ducka. Jag menar att alla föräldrar som i dag har ont i magen för att de inte vet hur de ska kunna komma loss från jobbet för att hjälpa sina barn i förskola och skola när det saknas resurs i skolan för att hjälpa till behöver ett svar från regeringen. Det svaret hade de behövt för länge sedan.

Jag menar också att detta är en klassfråga. Det finns föräldrar som har möjlighet att ibland skjuta lite på sina arbetstider eller kanske jobba igen senare på kvällen när barnet har slutat skola eller förskola. Men det kan inte alla anställda. Många LO-arbetare, till exempel, har inte möjlighet att vare sig skjuta på sina arbetsuppgifter, vara någon annanstans eller ändra sina arbetstider.

Om regeringen menar allvar med att vi ska ha en föräldraförsäkring som faktiskt genomsyras av försäkringstanken – alltså att vi betalar in till försäkringen och får tillbaka när det behövs – och där tanken är att alla ska behandlas lika oavsett vilken typ av anställning man har, då menar jag att regeringen måste komma tillbaka till Sveriges riksdag med förslag på hur föräldrar till kroniskt sjuka barn ska kunna få vab-ersättning för att hjälpa sina barn till en god hälsa.

(Applåder)

Anf. 5 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jag tror att vi båda två är ganska besjälade av att vi inte ska ha ett system där man tvingas fuska för att kunna hjälpa sina barn. Vi är såklart alla villiga att gå väldigt långt för att hjälpa våra barn att få rätt trygghet och stöd i skola och förskola, men det är klart att vi inte ska ha ett system som uppmanar till fusk. Och precis som jag sagt i både första och andra anförandet: De här frågorna är varken glömda eller gömda. De bereds i sedvanlig ordning i Regeringskansliet, och vi får helt enkelt återkomma kring frågorna lite längre fram.

Jag vill också poängtera, fru talman, att det i dag ändå finns viss möjlighet, om än inte en stor möjlighet, för föräldrar att genom exempelvis omvårdnadsbidraget eller kontaktdagar få ersättning för att vara med i skolan och informera och överlämna information om barnets behov av egenvård.

Utöver detta vill regeringen, precis som jag varit inne på, utöka flexibiliteten så att det blir ett mer flexibelt och anpassat system med fler dubbeldagar och även möjlighet att överlåta föräldrapenningdagar så att exempelvis farmor, mormor eller någon annan familjevän kan bistå om en förälder har svårt att komma ifrån. Det är alltså inte några nannycheckar det handlar om. Jag vet att ledamoten har haft stora invändningar mot detta. Men jag tror att det är viktigt att konstatera att alla familjer inte ser likadana ut. Alla familjer har inte samma behov, och systemet som sådant i all dess förträfflighet kanske inte är anpassat just för alla olika familje-

konstellationer. Därför är det viktigt att öka flexibiliteten i så stor utsträckning som det bara är möjligt.

Sammantaget är det sådant vi har vidtagit. Den tidigare regeringen tillsatte den utredning som ledamoten var inne på för väldigt länge sedan och valde då att inte göra någonting i frågan. Nu bereds frågorna, och vi får helt enkelt anledning att återkomma längre fram och säkert i fler interpellationsdebatter – vem vet.

Vi vill alltså fortsätta att skapa förutsättningar för avlastning i vardagen så att livspusslet går ihop. Det är mycket angeläget och prioriterat för regeringen. Detta gäller inte minst för föräldrar till barn med sjukdomar eller funktionsnedsättningar. I detta arbete med föräldraförsäkringen är det mitt ingångsvärde att bidra till att underlätta för familjerna. Det ska också finnas en lyhördhet för att familjer ser olika ut och har olika behov.

Anf. 6 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Kontaktdagar är bra. Det är alldeles utmärkt att de finns. Men det räcker inte. Jag hoppas att statsrådet har träffat till exempel Diabetesförbundet. De har kämpat för det här i flera år, sedan domen i Högsta förvaltningsdomstolen som gör att man inte längre får vabba för att hjälpa sina barn i skola och förskola med till exempel insulinpump. De vittnar om hur stort problem detta är och hur ofta det inträffar. När jag skrev i sociala medier att vi skulle ha den här debatten kommenterade en kvinna som heter Karolina så här:

Jag ser på nära håll hur föräldrar kämpar med att få vardagen att gå ihop med ständiga uttryckningar till skolan när det inte funkar med medicinereringen. Det tär enormt, både på ekonomin och på orken. En vanlig missuppfattning är att det kan krångla ett tag innan medicinereringen är inställd och att det sedan funkar smärtfritt, men så är det inte. Medicinereringen måste justeras och anpassas kontinuerligt, vilket gör att det haltar i skolan, på jobbet och med sömnen för den här typen av familjer.

Fru talman! Så här tror jag varken att statsrådet eller jag vill att det ska vara. Jag vill att dessa föräldrar, även om det haltar och är besvärligt, åtminstone ska veta att de har lagstadgad rätt att vara lediga från sina jobb för att hjälpa sina barn när det behövs i skolan, och de ska ha lagstadgad rätt att ansöka om vab-ersättning så att de får åtminstone någon ekonomisk kompensation för att inte familjeekonomin också ska krascha.

Jag vill för sista gången ställa frågan till statsrådet: När kommer regeringen att lägga fram dessa förslag, som presenterades i ett delbetänkande redan i juni 2021? De är klara, och det är bara att sätta igång och skriva en proposition och lägga på riksdagens bord. Jag är övertygad om att det går lätt att få majoritet för den förändringen i Sveriges riksdag. När sker det, statsrådet?

Anf. 7 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jag har nog varit tydlig med att ledamoten inte kommer att få något exakt besked om ett datum i den här frågan. Frågan bereds i Regeringskansliet, och vi kommer att återkomma i sedvanlig ordning till riksdagen och till alla andra också. Men det kommer inga besked här i dag om ett exakt datum.

Den här regeringen har, som jag har varit inne på flera gånger, som en prioriterad fråga att öka flexibiliteten och skapa större möjlighet i vardagen för våra barnfamiljer att få livspusslet att gå ihop – att se till att man kan ha ett aktivt arbetskraftsdeltagande och samtidigt ta en aktiv del i familjelivet. Det gäller inte minst föräldrar med barn som har långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättningar.

Precis som ledamoten väldigt väl beskriver är den vardag som många av dessa föräldrar tar sig igenom och det lass som de drar ofta väldigt mycket tyngre än för många andra. Om vi nu har världens mest generösa system när det gäller föräldraförsäkring och vab ska det givetvis vara en möjlighet även för de här familjerna.

Regeringen anser att föräldrar bör få fler verktyg och ökade möjligheter att använda föräldrapenningen mer flexibelt i syfte att förstärka valfriheten och öka förutsättningarna att kombinera familjelivet och ett starkt arbetskraftsdeltagande. Föräldrarnas behov av att medverka i skolan i syfte att instruera om barnets behov och egenvård är en situation som definitivt kan ligga till grund för ett fortsatt arbete framåt. Dessa delar är mycket viktiga och väldigt prioriterade. Med detta vill jag tacka för den här debatten och hoppas att vi kan fortsätta den längre fram.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2022/23:389 om social dumpning

Anf. 8 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD):

Fru talman! Eva Lindh har frågat mig vad jag ämnar göra för att motverka social dumpning.

Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun är en mångfasetterad fråga som bland annat handlar om tillgången på bostäder och möjligheterna att skaffa sig ett arbete. Det är också en fråga om att kommunerna tolkar och tillämpar bosättningslagen (2016:38) och socialtjänstlagen (2001:453) på olika sätt. I Statskontorets rapport *Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun* framgår att den viktigaste faktorn bakom aktiv medverkan är den varierande tillgången på bostäder.

Som tidigare redogjorts för i tidigare interpellationsdebatt i samma ämne (interpellation 2022/23:147) är syftet med det kommunalekonomiska utjämnningssystemet att utjämna för skillnader i skattekraft och opåverkbara faktorer såsom åldersstruktur och socioekonomiska faktorer, till exempel utbildnings- och inkomstnivå samt vistelsetid i Sverige. Den parlamentariska Utjämningskommittén (dir. 2022:36) har genom ett tilläggsdirektiv fått i uppdrag att överväga och föreslå åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser. Tillägget berör inte aktiv medverkan, men i ursprungsdirektivet har kommittén fått uppdraget att analysera om utjämnningssystemet i tillräcklig grad kompenserar för just socioekonomiska faktorer. Vid behov ska relevanta åtgärder föreslås.

Det pågår även andra statliga utredningar och myndighetsuppdrag som har anknytning till frågan om aktiv medverkan. Enligt den nationella hemlöshetsstrategin 2022–2026 ska länsstyrelserna stödja kommunerna i deras arbete för att förebygga avhysningar och motverka hemlöshet. Utredningen om skärpta kontroller vid fastighetsförvärv (dir. 2022:93) ska bland

annat föreslå åtgärder som syftar till att skydda bostadshyresgäster mot oseriösa överlåtelser av hyresfastigheter. Regeringen avser också att se över bosättningsregelverket. Goda förutsättningar för mottagande av nyanlända i kommunerna är centralt för att integrationen ska fungera.

Det bör också framhållas att en stor andel av dem som bytt bostadsort genom aktiv medverkan har varit nyanlända och att migrationen till Sverige har minskat kraftigt de senaste åren. Regeringen är mån om att det finns ett välfungerande samarbete mellan kommunerna och kommer att fortsätta följa frågan.

Anf. 9 EVA LINDH (S):

Fru talman! Så står vi här igen. Vi socialdemokrater kommer inte att ge oss förrän regeringen tar tag i det ovärdiga som sker i vårt land. Social dumpning är när en kommun, som oftast är en av de rikare kommunerna, får personer i behov av stöd att flytta till en annan kommun utan att personen själv har uttryckt sin vilja att flytta.

Ett stort antal kommuner har larmat om förekomsten av social dumpning. Vi har fått rapporter från Statskontoret och länsstyrelserna. Vi vet att detta sker. Det är ofta kommuner med hög arbetslöshet och en hårt ansträngd kommunal ekonomi som behöver överta ansvaret och kostnaderna för personer som har fått flytta från mer välbärgade kommuner.

Det innebär ju inte bättre förutsättningar för den enskilde att skapa sig ett självständigt liv. Man känner sig tvingad att flytta och får alltså sämre förutsättningar.

Eftersom vi såg att detta förekom i landet tillsatte den socialdemokratiskt ledda regeringen en utredning. Uppdraget var att se hur detta kan motverkas, men framför allt föreslå åtgärder för att motverka social dumpning. Det tog inte lång tid innan den SD-styrda regeringen lade ned denna viktiga utredning.

Vi har som sagt debatterat detta tidigare i kammaren. Första gången vi hade denna debatt kände jag ändå ett visst litet hopp, för civilminister Slottnér sa att han var medveten om problemet. Nu känner jag inte hopp längre.

I de tidigare debatterna har statsrådet till exempel hänvisat till att man åtminstone skulle göra något i den här utredningen när det gäller hur vi fördelar statsbidrag. Sedan fick vi tilläggsdirektivet i slutet av april. Och där, faktiskt till min förvåning, fanns inte ett enda ord om social dumpning – inte ett enda ord.

I svaret här i dag säger civilministern att det redan fanns i direktiven från början, alltså de direktiv som den socialdemokratiskt ledda regeringen lade fram. Jo, där står det om att utjämna för socioekonomiska faktorer, och jag är väldigt glad över att det finns där. Men de tilläggsdirektiv som den nuvarande regeringen lade fram innebär inte förstärkta möjligheter för att utjämna utan snarare tvärtom.

Så på punkt efter punkt tar man bort möjligheterna att motverka dumpning. Det finns inga förslag för att hantera detta. Det är snarare tvärtom, att regeringen har gjort det svårare.

Då vill jag ändå snälltolka lite grann och undrar vad detta beror på. Jag undrar om statsrådet verkligen förstår vidden av detta problem. Jag vet, och jag har både i mitt arbete som socialarbetare och som politiker träffat många människor som har varit utsatta för social dumpning när de har

svåra förutsättningar och dessutom blir bortstötta. Det är inte värdigt. Sverige kan bättre.
(Applåder)

Prot. 2022/23:135
31 augusti

*Svar på
interpellationer*

Anf. 10 OLA MÖLLER (S):

Fru talman! Jag kan inte annat än att förundras över regeringens politik ibland. Jag satt i civilutskottet – utskottet som jobbar med bostadspolitik – förra mandatperioden och var med på mötet när Moderaterna heligt och kärt lovade att de skulle låta de 8 miljarder som bemyndigats för investeringsstödet och som var utlovade ligga kvar. Nu vet vi att 8 miljarder för att bygga bostäder i Sverige har försvunnit. De finns inte längre. Och vi ser konsekvenserna. Bostadsbyggandet har sjunkit med 57 procent. Det får såklart resultat i form av siffror som vi skickar till Europaparlamentet och till OECD om att bnp sjunker.

Men bakom dessa siffror ser vi en skriande brist på bostäder, i ett läge när den socialdemokratiskt ledda regeringen hade lyckats få upp byggandet över de prognostiserade behoven. Löftet från Moderaterna om 8 miljarder försvann.

Kollegorna till civilministern i Kristdemokraterna skulle öka småhusbyggandet. Det var lösningen på allt. Men några åtgärder för att bygga fler småhus har vi inte sett. Det byggs inte fler småhus. Detta bostadsbyggande har också havererat. På punkt efter punkt havererar regeringens bostadspolitik.

Då blir den enkla frågan här: Hur menar civilministern, vars partikollega dessutom har ansvar för bostadsbyggandet, att färre bostäder löser det problem som vi pratar om här med social dumpning? Hur blir det lättare för människor att hitta boenden i kommuner med stort bostadsbehov när regeringen drar undan 8 miljarder i produktionsstöd till bostäder där dessa människor skulle kunna bo? Jag upprepar frågan bara för att det inte ska råda några tvivel: Hur bidrar ett minskat bostadsbyggande till att lösa frågan om social dumpning?

(Applåder)

Anf. 11 DENIS BEGIC (S):

Fru talman! Jag tackar min kollega Eva Lindh, som har framställt denna interpellation. Vi har tidigare debatterat denna fråga, och jag har också ställt frågor. Jag tog därför fasta på uppmaningen från statsrådet att jag skulle titta hur det ser ut i kommunerna. Under sommaren har jag därför rest runt lite grann och träffat chefer och andra i de kommuner som är drabbade av social dumpning.

Det är tydligt från dessa kommuner att social dumpning får allvarliga konsekvenser. Vi har hört om hur en överbelastad socialtjänst kan leda till längre handläggningstider, minskad tid för att förebygga och risk för att barn hamnar i kläm. Våra barn förtjänar bättre.

Framför allt kommunerna på landsbygden tvingas nu att ta emot dessa socialt utsatta människor, och detta i ett läge där kommunerna måste spara. Att plötsligt tvingas hantera en inflyttning av människor med behov av stöd och hjälp kan göra att alla kommunala tjänster blir sämre. Barn är särskilt sårbara. Att belasta socialtjänsten ytterligare kan äventyra deras välbefinnande. Vi behöver skydda våra barn och dem som behöver hjälp.

Därför blir det problematiskt när regeringen lägger ned utredningen om social dumpning och inte gör någonting med tilläggsdirektivet så att detta blir genomlyst.

Tänk er en kommun som snabbt får en ökad befolkning med stora sociala utmaningar. Denna förändring kan sätta enorm press på våra kommuner, vilket påverkar oss alla. Ett område som påverkas särskilt är skolan i och med inflyttning av barn med sociala behov eller barn från socioekonomiskt utsatt bakgrund. Detta kommer att göra att skolan behöver göra andra saker och omprioritera. Det kan leda till överfulla klassrum, minskat stöd till alla barn och en utmaning att möta varje elevs behov.

Sjukvårdssystemet är inte heller immunt mot effekter av social dumpning. Det säger alla kommuner. När stora grupper med hälsoproblem plötsligt kommer kan det belasta sjukvården. Och vad händer då? Väntetiderna ökar, och tillgången till vård sämre. Detta kan i förlängningen äventyra också kvaliteten på vården.

Mångfald och integration är hjärtat i vår samhällsgemenskap. När resurserna inte räcker till för att stödja integrationen av nya invånare i kommunerna leder det till ökad segregation. Det ser vi överallt. En brist på inkludering kan i sin tur underminera hela detta samhälle.

Fru talman! Det är tydligt att social dumpning har en djupgående påverkan på vårt samhälle. Det är vår gemensamma plikt att arbeta för att hantera och mildra dessa konsekvenser. Det gör man genom att fördela våra resurser rättvist och effektivt. Därför är det olyckligt när man lägger ned en utredning som nu kunde ha visat oss vad vi behöver göra. Denna utredning skulle ha kommit nu i oktober, om jag minns rätt. Det är därför som vi fortsätter att ställa frågor till statsrådet. Vi socialdemokrater kommer inte att sluta att ställa frågor.

Den fråga som jag har är: Finns det någon plan från regeringen att faktiskt ta detta problem på allvar?

Den beskrivning som jag just nu har gjort och som jag har fått av kommunerna i Örebro län, är det en beskrivning som statsrådet känner igen?

Anf. 12 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD):

Fru talman! Först vill jag ge en sakupplysning som jag har lovat att göra varje gång begreppet SD-styrda regeringen kommer upp eftersom det alltså inte är någon SD-styrd regering som Sverige har. Vi har en regering som styrs och består av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, som i sin tur har ett parlamentariskt samarbete inom Tidöavtalets ramar som gör att denna regering kan fortsätta att få igenom sin politik i riksdagen och som alltså samlar en majoritet i riksdagen inom dessa områden. Regeringen är alltså inte SD-styrd utan består av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna. Jag tycker att det är viktigt att vi säger rätt saker och att det som sägs i denna talarstol är sant och riktigt.

Jag har tidigare i de debatter som vi har haft om social dumpning sagt att detta är ett problem. Jag är medveten om att det är ett problem som långt ifrån finns i hela Sverige och som långt ifrån finns i alla kommuner men som en del kommuner utsätts för. Det är inte våldsamt många kommuner som har lyft fram denna fråga för mig. Jag har mött över 200 kommuner under mitt första år som civilminister, och frågan har kommit upp i ett fåtal – kanske en handfull – av dessa drygt 200 kommuner. Det har väldigt ofta varit kopplat till just migrationen. Dessa kommuner har fått en

bosättning av nyanlända från andra kommuner efter att etableringstiden är slut.

Jag har också sagt att detta inte är en enkel fråga att lösa därför att det är en inneboende konflikt att där det ofta finns bostäder är det ofta brist på arbeten, och där det finns arbeten är det ofta en stor brist på bostäder. Detta är en inneboende konflikt, plus att man naturligtvis får bosätta sig var man vill. Att ha ett visst utbyte mellan kommunerna kan inte heller alltid vara fel, även om själva fenomenet, som ibland kallas social dumpning, naturligtvis är ett problem för många kommuner.

Det är sant att utredningen har lagts ned. Men utredaren hann komma en bra bit på vägen. Jag träffade utredaren i våras. Vi fick ta emot en del faktaunderlag och en del förslag. Regeringen behövde dock göra prioriteringar bland olika utredningar, och då valde vi att avsluta just denna. Men det är inte så att det arbete som hann påbörjas var förgäves. Jag har tagit emot synpunkter och de slutsatser som hade hunnit dras, vilket var en hel del.

Jag kan ju säga att flera av de förslag som nu figurerar i debatten som något man borde genomföra inte ligger på mitt ansvarsområde utan på andra statsråds ansvarsområden. Det kanske också är viktigt att påpeka i sammanhanget.

Sedan skulle jag säga att den kanske viktigaste åtgärd som denna regering hittills har vidtagit för att minska fenomenet social dumpning är omläggningen av migrationspolitiken. Den har nämligen lett till ett rejält minskat tryck i invandringen till Sverige, vilket i sin tur kommer att göra att fler kommuner klarar av att härbärgera och integrera de nyanlända de får i enlighet med bosättningslagen. Jag är alltså övertygad om att den minskade migrationen i sin tur kommer att leda till ett minskat tryck på kommuner att använda sig av andra kommuners fastighetsbestånd för att etablera invandrare.

Vi har Utjämningskommittén som sitter, och Eva Lindh sitter själv i den kommittén. Det är alltså fullt möjligt att lyfta denna fråga som en del av ursprungsdirektiven om att man ska titta på om de socioekonomiska faktorerna väger tillräckligt tungt i utjämnningen. Det är fritt fram att lyfta den frågan där, så go ahead – gör det!

Det korta svaret på Ola Möllers fråga är förstås: över huvud taget inte. Jag tycker att det är en otroligt krystad fråga. Den är naturligtvis retoriskt ställd – jag begriper det – men svaret är givetvis: nej, över huvud taget inte.

Anf. 13 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag kommer att fortsätta att kalla regeringen SD-styrd, eftersom det faktiskt är så det fungerar med Tidöavtalet. Ingenting kan beslutas utan Sverigedemokraterna, och det innebär att regeringen är styrd av Sverigedemokraterna. Jag kommer därför att fortsätta använda det uttrycket.

Jag har några saker att ta upp.

Man kan inte hävda att detta enbart är en fråga om migration. De flesta jag har träffat har inte invandrat nyligen och är inte nysvenskar, utan detta drabbar alla. Varför är då det här viktigt? Jo, det är klart att det är viktigt, för om man inte förstår hur fenomenet fungerar – det vill säga hur problemet social dumpning fungerar ute i Sverige – kan man inte heller göra

någonting åt det. Om man tror att frågan löser sig bara för att det nu är färre som kommer till Sverige är man fel ute.

Jag ber om ursäkt, men jag måste ändå ta upp detta igen: Om man som statsrådet gör bara träffar kommuner när man besöker slott, det vill säga länsstyrelser, och får en kort lunch tror jag inte att det finns så stora möjligheter att ta upp den här frågan. Vad jag har sett när jag har tittat är det ytterligare kanske två eller tre kommuner som statsrådet har besökt sedan sist. Jag tror att det gör skillnad att göra dessa besök ute hos kommunerna och inte bara träffa kommunrepresentanter över en lunch. Jag ber om ursäkt om det känns stötande, men jag menar verkligen att det på allvar spelar roll för förståelsen för läget.

Jag måste också kommentera detta att det inte är statsrådets ansvar. Sitter man i regeringen har man naturligtvis ett ansvar för hela regeringens arbete och politik.

Återigen: Jag har mött många, både i mitt jobb och som politiker. Jag har också fått ett antal mejl efter tidigare debatter. Där skriver en person att man måste vara frisk för att få hjälp. Man orkar inte ta kampen. Det gör att jag känner att jag, som orkar, måste fortsätta ta kampen för att göra något åt social dumpning.

Jag vill nämna något av det man skulle kunna göra men som regeringen inte gör. Man kunde ge tillräckliga resurser till kommuner och regioner. Det händer inte nu, utan de får otillräckliga resurser. Många kommuner och de flesta regioner har otroligt tuffa utmaningar och går med minusresultat eller budgeterar för att gå med minus. Det är klart att man har svårt att hantera sina förutsättningar att ta hand om sina invånare då.

Det finns ingenting om frågan i utredningen om utjämningssystemet. Jag har redan i tidigare debatter sagt till statsrådet att jag inte tror att utjämningssystemet är ett sätt att lösa hela frågan. Jag tror att man behöver ta tag i det som är problemet, nämligen förekomsten av social dumpning. Som det är nu är nämligen utjämningssystemet, det vill säga hur vi fördelar statsbidrag, inte tillnärmelsevis något som hanterar situationen för de kommuner som får ta emot fler. Det vet statsrådet.

Jag kommer att fortsätta i mitt nästa inlägg, men detta är något av det jag är kritisk till att regeringen inte tar tag i.

Anf. 14 OLA MÖLLER (S):

Fru talman! Det är bra att migrationsministern är i salen och sitter bredvid civilministern, så att migrationsministern kan informera civilministern om att omläggningen av migrationspolitiken och minskningen av det så kallade trycket mot Sverige skedde under den socialdemokratiskt ledda regeringen. Det var faktiskt år 2022 som vi tog emot 7 000 som fick asyl, och det skedde under vår regeringstid. Någon omläggning av migrationspolitiken lyckas alltså inte denna regering genomföra, och det kan migrationsministern berätta.

Jag uppskattar att ministern svarar nej på en rak fråga, även om den är retoriskt ställd. Det är klart att ett minskat bostadsbyggande gör civilministerns jobb med att lösa problemet med social dumpning svårare. Då blir nästa fråga: Hur agerar civilministern för att få sina kollegor bostadsministern och finansministern att förstå att vi behöver bygga bostäder i det här landet – för att civilministerns jobb med att lösa problemet med social dumpning ska bli lite lättare?

Det är precis som min kollega Eva Lindh säger: Det kollektiva ansvar som regeringen har bär även civilministern. Civilministern är därmed i allra högsta grad skyldig till att Moderaterna bröt sitt löfte om att 8 miljarder i bemyndigande skulle ligga kvar.

Sedan vill jag göra en liten utvikning kring detta med SD-regeringen. När civilministerns egen partiledare i sitt sommartal står och använder begrepp direkt hämtade från den högerextrema miljön får civilministern faktiskt ursäkta att vi ser vad som sker. Man ska kalla en spade en spade, och när högerextrema begrepp letar sig in i ministrarnas begreppsanvändning ser jag ingen skillnad på om Jimmie Åkesson hade lett regeringen formellt eller, som nu, informellt.

Anf. 15 DENIS BEGIC (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för inlägget.

Jag förstod att detta skulle handla om invandrare och hur de sätter press på våra kommuner. Jag har därför tittat på statistiken, och jag sa till statsrådet att jag på senaste tiden har varit ute i kommunerna. Bara i Örebro län är det fyra av tolv kommuner som har problem med social dumpning.

Jag har roat mig med statistiken från Arbetsförmedlingen, tyvärr inte för i år men för förra året. Den visar att i Ljusnarsberg – där ligger bland annat Kopparberg – är 5,9 procent av de inrikes födda arbetslösa. Det är direkt kopplat till social dumpning, enligt Arbetsförmedlingen. I Hällefors, som är en likadan kommun, är 4,2 procent av de inrikes födda arbetslösa. I Degerfors, som också är en av dessa kommuner, är det 4,7. Då ska man veta att snittarbetslösheten i Örebro län är 3,7 procent, och man kan säga att det är samma i riket.

Detta är alltså inte längre en fråga om migration och hur många människor vi tar emot, utan det är ett medvetet val av rika kommuner att dumpa de sämst ställda – inklusive barn och familjer – i kommunerna som har svårigheter. Jag hoppas verkligen att statsrådet tar på största och fullaste allvar att de kommuner på landsbygden som har det svårt nu också blir drabbade genom att andra kommuner skickar människor vidare. Det sätter hela kommuner i otroligt stora svårigheter; som jag nämnde gäller det alltifrån skolan, socialtjänsten och sjukvården till busstrafik och skjuts till skolan – allt.

Detta är alltså inte längre en fråga om invandrare och migration, utan det är en fråga om social dumpning bland våra kommuner.

Anf. 16 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD):

Fru talman! Jag behöver egentligen inte få berättat för mig att det finns problem med detta fenomen. Jag har sagt flera gånger i denna talarstol att jag tycker att det finns problem. Det kommer väldigt ofta interpellationer i denna fråga, och det är mycket möjligt att regeringen kommer att återkomma med insatser. Det finns dock inget nytt att berätta sedan den förra debatten mer än vad gäller det arbete som redan pågår. Jag tror också att det minskade trycket när det gäller migrationen till Sverige kommer att leda till minskad förekomst av så kallad social dumpning. Vi får se om jag har rätt eller inte – det är ibland riskabelt att stå i en talarstol och gissa, men jag tror faktiskt att vi kommer att få se detta.

Jag tänker fortsätta lite med det som gäller etiketten på regeringen. Jag tycker att det är oförskämt av Eva Lindh och andra socialdemokrater att

säga att detta är en SD-styrd regering, för det är falsk marknadsföring. Det här är en samarbetsregering som består av tre partier som har ett samarbetsavtal med Sverigedemokraterna för att kunna regera över huvud taget och för att kunna få igenom en budget i riksdagen. Eva Lindh säger att man inte får igenom detta utan SD och att det alltså är en SD-styrd regering. Men utan Kristdemokraterna får man inte heller igenom en budget. Skulle vi då säga att det är en KD-styrd regering? Det gör inte jag, trots att jag är kristdemokrat.

Detta är en regering som består av tre partier – Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna – som har ett samarbetsavtal med Sverigedemokraterna. Det är detta som är fakta. Med samma resonemang som Eva Lindh för skulle vi kalla den förra regeringen C-styrd eller V-styrd, för den regeringen var också beroende av stöd från andra partier. Det är varje regering som inte har mer än hälften av mandaten i riksdagen, och det var länge sedan en regering hade det.

Jag kan bli lite förundrad över debatten om utjämningssystemet. Först låter man upprörd över att det inte kom några tilläggsdirektiv gällande social dumpning till Utjämningskommittén. Sedan säger man att sådana tilläggsdirektiv ändå inte skulle ha gjort någon nytta. Varför är man då så upprörd över att det inte kom några tilläggsdirektiv? Om man nu tycker att denna fråga kan lyftas upp i kommittén menar jag att det går ypperligt att lyfta upp den i den kommitté där bland andra Eva Lindh sitter, med tanke på att kommittén ska se över om de socioekonomiska faktorerna väger tillräckligt tungt i detta system.

Till Ola Möller vill jag säga detta: Om man vill ha en debatt om bostadsbyggande får man faktiskt ställa en interpellation till en annan minister. Jag ska inte ta bostadspolitiska debatter, utan det är bostadsministern som för regeringens talan i de frågorna.

Jag tror dock att även Ola Möller någon gång under det senaste året har hört talas om att inflationen är stigande inte bara i Sverige utan i större delen av omvärlden och att detta spär på ränteläget, vilket har gett en vikande konjunktur. Detta har i sin tur lett till att bostadsbyggandet har minskat. Vi kunde se denna utveckling även under Socialdemokraternas senare tid i regeringsställning. Bostadssektorn är ofta en av de sektorer som först drabbas när konjunkturen viker och framför allt när räntorna stiger, så lägg inte hela bördan på den här regeringen – det tycker jag är väldigt orättvist.

Anf. 17 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag ska inte förlänga diskussionen om huruvida regeringen är SD-styrd eller inte, utan jag tänkte att vi skulle återkomma till frågan om social dumpning.

När det gäller bostadsfrågan är det, som många säger, så att borttagandet av investeringsstödet gjorde att byggandet av hyresrätter minskade. Vi har ju pratat om att det behövs fler hyresrätter.

Jag vill göra ett förtydligande när det gäller utredningen om statsbidragen, alltså det utjämningssystem vi har i Sverige. Jag menar inte att vi ska fördela mindre. Jag tycker i stället att det skulle vara bra om vi skulle kunna fördela mer utifrån socioekonomiska faktorer, så att förutsättningarna för kommuner i Sverige blir mer likvärdiga och så att hela landet kan leva. Jag säger bara att detta inte skulle lösa hela problemet, utan det skulle även i fortsättningen finnas social dumpning. Därför tycker jag att man ska

ta sig an anledningarna till att detta förekommer, för det drabbar människor.

Till att börja med skulle man kunna återuppta utredningar, så att man faktiskt får fram tydliga förslag. Det var ju det vi frågade efter – utredningen hann inte klart. Detta skulle behövas.

Det behövs tillräckliga resurser till kommuner och regioner. Det behöver även byggas fler bostäder. Antagligen behöver vi också förstärka lagen när det gäller det ansvar som kommunerna har gentemot sina egna invånare.

Vi kommer inte att ge oss. Detta är en viktig fråga. Det är inte okej att barn bryts upp från sin tillvaro när social dumpning förekommer. Vi kommer att fortsätta ta upp frågan, för detta är inte värdigt Sverige.

Vi måste gemensamt kämpa för rättvisa och jämlikhet. Jag hoppas på att vi genom dessa debatter kan göra skillnad.

Anf. 18 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD):

Fru talman! Investeringsstödet är speciellt. Socialdemokraterna ondgör sig ofta över att det försvann, men i Socialdemokraternas egen skuggbudget fanns det inte pengar till investeringsstödet. Vi har kollat detta och har aldrig blivit motbevisade här i talarstolen. Jag har tyvärr inte mer talartid, men det är faktiskt så att det inte lades extra pengar till investeringsstödet för 2023. Jag tycker att även detta påstående ekar lite falskt.

Budgeten ska ju läggas fram inom några veckor. Vi får se vad den innehåller när det gäller olika uppdrag och olika pengasatsningar till bland annat kommunsektorn. Detta är inget som har kommunicerats än, utan det kommer. Vi är dock nära en budgetdebatt, och vi kommer då att få anledning att återkomma i flera frågor.

Även den fråga som denna interpellation handlar om lär vi få återkomma till. Jag ser problemet, men som jag har redogjort för tror jag ändå att det finns en del åtgärder som kommer att kunna ge en del effekter i positiv riktning i denna fråga. Det finns dock säkert anledningar att återkomma med fler åtgärder framöver. Vi får se vilka dessa åtgärder blir; det är ingenting som jag kan presentera här och nu i denna debatt.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2022/23:409 om visering för iranier och garantier för vistelse i Sverige

Anf. 19 Statsrådet MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Fru talman! Ola Möller har frågat mig om jag kan tänka mig att införa ett garantisystem för viseringar, vilket finns i vissa andra EU-länder. Med garantisystem avses att en person i Sverige skulle ställa ekonomiska garantier för vissa potentiella kostnader för en person som fått en visering utfärdad till Sverige.

Inledningsvis vill jag betona att svenska ambassader och konsulat är självständiga myndigheter och att regeringen därför inte lägger sig i de bedömningar och avväganden som görs i enskilda viseringsärenden. Myndigheterna tillämpar självständigt det EU-gemensamma regelverket i

handläggningen av viseringsansökningar, det vill säga unionens viseringskodex. En individuell bedömning görs av varje ansökan, bland annat utifrån sannolikheten att den sökande återvänder innan viseringen har löpt ut.

Enligt viseringskodexen har medlemsstaterna möjlighet att kräva att sökande styrker ett åtagande om sponsorskap, privat inkvartering eller bådadadera. Åtagandet beaktas då vid prövningen av ansökan men innebär inte en garanti för att visering utfärdas.

Flera skäl talar dock emot införandet av ett system av denna typ i Sverige. Det är svårt att se hur garantin skulle innebära någon betydande förändring i den ursprungliga bedömningen, och en risk för att den inresande inte återvänder när viseringen har löpt ut finns kvar även om säkerhet ställs. Det går heller inte att blunda för att denna typ av säkerheter skulle kunna bli en del av människosmugglares verktygslåda i försök att komma runt det EU-gemensamma regelverket.

Att mot garantier utfärda viseringar riskerar därför att undergräva viseringspolitiken, och regeringen har i dagens läge inga avsikter att införa ett sådant system i Sverige.

Anf. 20 OLA MÖLLER (S):

Fru talman! Jag tackar migrationsministern för svaret. Jag och migrationsministern har ju haft våra duster här i kammaren. Det hettar ofta till, och vi går kanske inte alltid härifrån som bästa vänner. Men i dag ska jag göra ett ärligt försök för att svenska medborgare ska kunna få träffa sin mormor, sin pappa eller sina barnbarn.

Men jag vill börja med att påminna om något helt annat gällande Iran. När det inte upplevs hända något nytt i ett land tystnar ofta nyhetsrapporteringen, men det pågår fortfarande en feministisk revolution i Iran. Orden kvinna, liv, frihet måste fortsätta att klinga i denna kammare och över världen, och vi får aldrig glömma de iranier som blev mördade av sin egen regim. Vi får aldrig glömma de småflickor som gasas ihjäl med gift.

Det jag ärligt och uppriktigt vill fråga migrationsministern är om hon ser någon möjlighet att hjälpa svenska medborgare att träffa sina morföräldrar och få dem till Sverige för ett bröllop eller en baby shower så att de slipper hålla dem i exempelvis Turkiet. Jag väljer att ta upp frågan nu eftersom visumavslagen ökar och ofta på ganska upplevelsemässigt lösa boliner. Jag köper att det är självständiga myndigheter, och jag begär absolut inte att regeringen ska gå in i enskilda beslut, men det är trots allt regeringen som stiftar de lagar som myndigheterna förhåller sig till.

Jag blir lite konfunderad över svaret eftersom en massa andra EU-länder har detta system och inte översvämmas av en massa iranska pensionärer som försöker dra nytta av välfärdssystemet eller har en massa människosmuglare som far med dessa människor över landets gränser. Där fungerar det alldeles utmärkt. Det är inte bara ett land utan många, och det är länder som är lika vårt: Tyskland, Belgien, Schweiz, som visserligen inte är ett EU-land, Tjeckien och Luxemburg. Det är inget konstigt; det funkar i andra länder.

Därför skulle jag verkligen vilja veta om ministern ser någon ljusning för dessa människor i Sverige när det gäller att kunna få hit sina släktingar på besök. Vad är det egentligen som hindrar det och som gör att regeringen inte ens kan inleda en utredning på departementet?

Något som ministern tog upp i sitt svar på min skriftliga fråga i våras och som också kom upp i medierna var att vi inte ska ha specialregler för enskilda länder. Det köper jag helt. Givetvis ska vi inte stifta en lag som säger att detta bara gäller Iran, utan det måste gälla alla som i dag eller i framtiden drabbas av detta.

Kan migrationsministern tänka sig att föra ett resonemang om hur vi kan hjälpa svenska medborgare att få träffa farmor och farfar? Jag vet att också migrationsministern i grund och botten tycker att familjer har rätt att träffas.

Anf. 21 Statsrådet MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Fru talman! Till att börja med vill jag instämma i de sympatier som Ola Möller uttryckte för inte minst kvinnorna i Iran och deras oerhört modiga kamp för mänskliga rättigheter. Regeringen ser med allra största allvar på situationen för mänskliga rättigheter i Iran som förblir mycket oroande. Med anledning av händelseutvecklingen sedan förra hösten har regeringen också kraftfullt fördömt iranska myndigheters kränkningar av mänskliga rättigheter i såväl uttalanden som direkta samtal med iranska företrädare, inklusive på ministernivå. Sverige har också verkat inom såväl FN som EU för att öka det politiska trycket på Iran och ge internationellt stöd till befolkningens rättmätiga krav på respekt för mänskliga rättigheter.

Det är dock ett faktum att det försämrade politiska och ekonomiska läget i Iran har haft betydande påverkan på Sveriges utfärdande av visum till personer från Iran. Att många nekas visum handlar först och främst om att risken för att personer inte återvänder har ökat, och det är en risk som måste tas in i bedömningen när visum ska beviljas. Det är givetvis olyckligt att personer i Sverige får svårare att träffa släktingar och vänner från Iran genom besök i Sverige. Det är dock helt nödvändigt att göra denna bedömning för att upprätthålla viseringsregelverket.

Sverige följer det gemensamma EU-regelverket, och det är vår skyldighet gentemot andra medlemsländer att se till att den som beviljas visum till Schengen kan försörja sig, inte utgör en säkerhetsrisk och avser att återvända. Vi förväntar oss att andra länder också följer detta regelverk.

Viseringspolitiken har flera tydliga mål. Det handlar om att säkerställa att vi har kontroll över vem som kommer så att vi kan upptäcka säkerhetsrisker. Den som kommer hit på besök får inte heller bli en kommersiell börda utan ska ha tillräckliga medel för att försörja sig. Avslutningsvis måste vi också kunna räkna med att personen kommer att återvända innan visumet löper ut. Alla dessa uppgifter tar jag på mycket stort allvar.

Anledningen till att det har blivit svårare för iranska medborgare att beviljas visum handlar inte främst om ekonomiska medel, vilket interpellanten tar sikte på genom att försöka argumentera för ett nytt instrument, utan det handlar om att risken att personer inte återvänder bedöms ha ökat. Enligt regelverket ska en ansökan avslås om det finns tvivel om avsikten att återvända. Det är ett lågt ställt krav som i förlängningen handlar om att upprätthålla en reglerad invandring till Sverige och EU.

Apropå Tyskland kan jag nämna att majoriteten av de iranska medborgare som söker asyl inom EU gör det i Tyskland, och där räknar man med att över 3 000 iranska medborgare som sökt asyl har rest in på beviljat visum bara mellan januari och sista maj i år.

Anf. 22 OLA MÖLLER (S):

Fru talman! Jag vet inte riktigt var jag ska börja. Det är en ganska hård kritik mot andra länder när ministern säger att vi tillämpar regelverket och utgår från att andra också gör det, och så har de ett system som Sverige menar inte fungerar men som uppenbart fungerar där. Det blir en kritik av att de inte skulle vara lika noga som Sverige i sin kontroll av människor som kommer hit, för de låter ju fortfarande iranier komma hit medan vi inte gör det av säkerhetsskäl.

Vad gäller återvändandet har vi gott om personer som har varit tio gånger i Sverige och återvänt varenda gång. Men nu blir de plötsligt nekade och utgör en säkerhetsrisk. Man är alltså inte ens konsekvent i bedömningen. Jag har svårt att se att mormor från Iran skulle komma hit och börja bedriva terrorverksamhet och industrispionage, för det är ju riskerna. Det kommer inte att hända. Det är inte pensionärerna som kommer hit och ställer till jävelskap – om nu någon kommer hit och gör det. Vill den iranska regimen få in människor i vårt land för att ställa till jävelskap gör de det. Det är inga problem; de löser det – bland annat för att IRGC inte är terrorklassat, vilket det givetvis borde vara. Det tog lång tid innan regeringen tog detta steg för att skydda Sverige från en av världens värsta terrororganisationer.

Fru talman! Jag hoppas någonstans att migrationsministern med det hon säger om att det beror på rådande säkerhetsläge indirekt säger att om det bara blir tryggare i Iran kommer människor i högre grad att få visum i framtiden. Problemet är att folk får avslag av väldigt olika skäl. En del avslag motiveras med att man har vuxna barn i Iran, och då är ens anknytning till landet inte tillräckligt stor. Därför återvänder man inte efter besök i Sverige. Skulle man välja att åka till Sverige för att vara med detta barn och lämna de barn som man bor med? Det är en jättekonstig logik som myndigheterna tillämpar här.

Dessutom handlar det om det här med tillgångar. Att anklaga en iransk pensionär som bor i en lägenhet för att ha för lite medel är ganska magstarkt. Det är fattiga människor det handlar om, och det har det gjort hela tiden. De har inte stora pengareserver. Men det är till och med så att folk som har haft stora medel på banken har fått avslag. Och det är väldigt märkligt, för om man skulle köra ett sådant här system skulle vi ju ha en garanti. Då skulle vi ha en garanti för att den som kommer hit inte kommer att vara en ekonomisk belastning för det svenska systemet.

Det handlar som sagt inte heller bara om Tyskland, utan Belgien, Schweiz, Tjeckien och Luxemburg har också detta system. Tyskland är just nu ett klart mycket mer invandrarvänligt land än Sverige; det såg vi till exempel i det medborgarförslag som nu kom om att det ska bli lättare att bli medborgare i Tyskland. Det är inte riktigt den väg Sverige går, såklart med viss rätt. Tyskland visar klart och tydligt att landet vill ha invandring, och om man då ska söka asyl väljer man såklart Tyskland.

Det var också det som var meningen med hela den omläggning som Socialdemokraterna har gjort av migrationspolitiken: Man ska dela på trycket av asylsökande. Det är inte konstigt att det blir på det viset.

Anf. 23 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Fru talman! Det råder ingen brist på engagemang här, men jag tror att vi måste reda ut ett antal ganska stora missförstånd som ligger till grund för interpellantens sätt att argumentera.

Som jag sa i mitt förra inlägg är anledningen till att många nu nekas visum först och främst att man bedömer att det finns en stor risk för att de inte kommer att återvända innan viseringsperioden löper ut.

Det finns ett antal kriterier som man ska leva upp till för att få visering. Det handlar dels om säkerhetsfrågan, men det var inte den jag framför allt tog sikte på i mitt inlägg. Det handlar dels om att man ska kunna försörja sig, alltså ha tillräckliga tillgångar. Det är det hela interpellationen handlar om, men det är alltså inte främst detta som nu utgör orsaken till avslag. Det är i stället den tredje faktorn, nämligen bedömningen att en person inte kommer att återvända.

Detta är tyvärr en effekt av det förändrade läget i Iran. Antalet personer från Iran som söker asyl i Sverige är betydande. Iran är det femte största ansökningslandet. Under de sex första månaderna i år ökade antalet asylansökningar med över 50 procent jämfört med samma period i fjol. Många EU-länder, inte minst Tyskland, har sett en kraftig ökning av asylansökningar från Iran. En betydande andel av dem som söker asyl gör det efter att ha beviljats viseringar till Schengen. Det finns därför väldigt goda skäl att iakttäta försiktighet i utfärdandet av dessa viseringar.

I förhållande till iranska medborgare som fått avslag på sin asylansökan uppger Migrationsverket att svenska myndigheter har betydande svårigheter med verkställighet och att samarbetet med iranska myndigheter är bristfälligt. Det innebär att återvändandeavsikten är central i utfärdandet av visering. Det är svårt att på annat sätt verkställa en avvisning eller utvisning.

Ett sponsorskap vad gäller kostnader med anledning av besöket påverkar inte bedömningen av återvändandeavsikten. Det är alltså en separat bedömning. Ett system med sponsorskap riskerar också att medföra merarbete för svenska myndigheter. I och med att effekten bedöms vara begränsad ser jag och regeringen ingen anledning att införa ett sådant sponsorskap i Sverige.

Anf. 24 OLA MÖLLER (S):

Fru talman! Jag är ledsen; jag kommer inte längre. Jag försökte verkligen. Ni som har rest från Göteborg för att lyssna på den här debatten – ni hör ju. Era mormödrar som har varit här tio gånger visar att de återvänder. Men vi litar inte på dem, säger migrationsministern.

Hon ser inte heller någon anledning att försöka utreda och lösa detta. Det spelar ingen roll om ni går in och säger att ni betalar förvarandekostnaderna för dem man inte kan utvisa. Det spelar ingen roll, för det blir merarbete för svenska myndigheter. Så jag är ledsen, men det blir inget bröllop i Sverige.

En del av er tänker: Nu lämnar vi landet! Det gäller läkaren jag pratade med, undersköterskan på äldreboendet och maskinföraren. Jag är ledsen, för vi behöver er kompetens i det här landet. Vi jobbar stenhårt för att få kompetens till Sverige, men tyvärr har vi nu en regering som säger: Vi litar inte på er. Vi litar inte på er familj.

Fru talman! Jag är ledsen, men jag kommer inte längre.

Svar på
interpellationer

Anf. 25 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Fru talman! Jag drar egentligen bara två slutsatser av debatten, även om den har varit något spretig och full av missförstånd.

Den första slutsats jag drar är att jag innerligt beklagar den förändrade situationen i Iran, inte minst för kvinnor och för mänskliga rättigheter, och de konsekvenser detta får för möjligheterna för familjer att träffas här i Sverige. Men för att vi ska kunna upprätthålla viseringsregelverket är det nödvändigt att vi gör en bedömning av risken för att personen inte kommer att återvända. Då gör myndigheterna en bedömning att det finns en ökad risk med den förändrade situationen i Iran, vilket får de här konsekvenserna.

Den andra slutsats jag drar är att den fasad som Socialdemokraterna nu ägnar mycket kraft åt att måla upp av att de har lagt om sin migrationspolitik och är beredda att stå upp för ordning och reda i migrationspolitiken är just blott en fasad. För på punkt efter punkt, när man måste fatta svåra beslut, stå upp för den reglerade invandringen och säkra att vi har ordning och reda i migrationspolitiken, viker Socialdemokraterna ned sig.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 11 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition

2022/23:139 Digitala bolags- och föreningsstämmor

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för ovanstående proposition skulle förlängas till och med *onsdagen den 27 september*.

§ 12 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 23 augusti

2022/23:413 Anmälningsplikt inom sjukvården

av Karin Rågsjö (V)

till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

den 24 augusti

2022/23:414 Reparationsstöd efter översvämningar

av Lars Isacson (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:415 Fartkameror för att bekämpa brott

av Rasmus Ling (MP)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 22 augusti

2022/23:931 Skydd av landets musikprofiler

av *Louise Thunström* (S)

till statsrådet *Lotta Edholm* (L)

2022/23:932 En ny arkivlagstiftning

av *Louise Thunström* (S)

till kulturminister *Parisa Liljestrand* (M)

2022/23:933 Våld och våldsutsatthet

av *Laila Naraghi* (S)

till justitieminister *Gunnar Strömmer* (M)

2022/23:934 Den svenska honungen

av *Sofia Skönnbrink* (S)

till landsbygdsminister *Peter Kullgren* (KD)

den 23 augusti

2022/23:935 Italienska barns rätt till sina föräldrar

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till utrikesminister *Tobias Billström* (M)

den 24 augusti

2022/23:936 Totalförsvarets behov av Säve flygplats

av *Rickard Nordin* (C)

till försvarsminister *Pål Jonson* (M)

2022/23:937 Förföljelse av bahaier i Iran

av *Kadir Kasirga* (S)

till utrikesminister *Tobias Billström* (M)

2022/23:938 Regeringens godkännande av vindkraftsparken Triton

av *Adrian Magnusson* (S)

till statsrådet *Romina Pourmokhtari* (L)

den 25 augusti

2022/23:939 Nedskärningar på Försäkringskassan

av *Isabell Mixter* (V)

till statsrådet *Anna Tenje* (M)

2022/23:940 Kompetensförsörjning av barnmorskor i förlossningsvården

av *Anna Vikström* (S)

till statsrådet *Acko Ankarberg Johansson* (KD)

2022/23:941 Stormen Hans skador på skogen

av *Isak From* (S)

till landsbygdsminister *Peter Kullgren* (KD)

2022/23:942 Förtrycket av ahmadiyahmuslimer i Pakistan
av *Kadir Kasirga* (S)
till utrikesminister Tobias Billström (M)
2022/23:943 Klimatanpassning
av *Märta Stenevi* (MP)
till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

den 28 augusti

2022/23:944 Möjlighet för personer med gode män eller förvaltare att använda digitala tjänster
av *Martina Johansson* (C)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)
2022/23:945 Pr-lobbyist i Arbetsförmedlingens styrelse
av *Serkan Köse* (S)
till arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson (L)
2022/23:946 Raset för byggbranschen och bostadsbyggandet
av *Mikael Eskilandersson* (SD)
till statsrådet Andreas Carlson (KD)
2022/23:947 Brist på penicillin
av *Karin Rågsjö* (V)
till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

den 29 augusti

2022/23:948 Gemensam beredning på Regeringskansliet
av *Rasmus Ling* (MP)
till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)
2022/23:949 Beskjutning av EU-personal
av *Erik Hellsborn* (SD)
till utrikesminister Tobias Billström (M)

den 30 augusti

2022/23:950 Lärare och anmälningsplikt
av *Niels Paarup-Petersen* (C)
till statsrådet Maria Malmer Stenergård (M)

§ 14 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 22 augusti

2022/23:904 Hedersförtryck
av *Laila Naraghi* (S)
till arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson (L)
2022/23:903 Ett stopp för bidrag till eritreanska ortodoxa kyrkan
av *Markus Wiechel* (SD)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2022/23:897 Åtgärder mot Irak

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:905 Eritreas indrivning i Sverige

av *Markus Wiechel* (SD)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2022/23:898 Försörjningsstöd på stödboende

av *Martina Johansson* (C)

till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

den 24 augusti

2022/23:907 Campus och lärcentrum för högskoleutbildning

av *Mats Wiking* (S)

till utbildningsminister Mats Persson (L)

2022/23:908 Kringgående av sanktioner mot Ryssland

av *Aida Birinxhiku* (S)

till statsrådet Johan Forssell (M)

2022/23:909 Politiska fångar på Kuba

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:910 En översyn av PDCA inklusive bistånd till Kuba

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Johan Forssell (M)

2022/23:911 Förhindrande av folkmord i Artsach

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:912 Magnitskijsanktioner mot azerer

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

den 25 augusti

2022/23:913 Folkmordet mot Ishaq

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

den 28 augusti

2022/23:915 Underlättande av svensk gödselmedelsproduktion

av *Staffan Eklöf* (SD)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2022/23:917 Bankernas övervinster

av *Niklas Karlsson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:916 Representationskontor som egen myndighet

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:914 Ansvar för dödsfall på arbetet

av *Johanna Haraldsson* (S)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

den 29 augusti

2022/23:918 Bankernas ansvar vid bedrägerier

av *Nadja Awad* (V)

till statsrådet Anna Tenje (M)

2022/23:919 Möten med representanter för islam med kopplingar till islamister

av *Nima Gholam Ali Pour* (SD)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

den 30 augusti

2022/23:920 Arbetarkvinnor

av *Sofia Amløh* (S)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2022/23:921 Möjlighet att rädda strömmingen

av *Malin Larsson* (S)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2022/23:922 Haverikommission för cyberincidenter

av *Adrian Magnusson* (S)

till statsrådet Carl-Oskar Bohlin (M)

2022/23:923 Ökat antal konkurser i Halland

av *Aida Birinxhiku* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2022/23:925 Ökat hot och hat

av *Anna Wallentheim* (S)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

§ 15 Kammaren åtskildes kl. 13.17.

Sammanträdet leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

LENA LINDBÄCK

/Olof Pilo

§ 1 Anmälan om ersättare.....	1
§ 2 Avsägelse.....	1
§ 3 Anmälan om kompletteringsval.....	1
§ 4 Meddelande om särskild debatt om klimatanpassning	2
§ 5 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	4
§ 6 Anmälan om faktrapomemior	4
§ 7 Ärenden för hänvisning till utskott	5
§ 8 Svar på interpellation 2022/23:401 om vab för diabetesföräldrar.....	6
Anf. 1 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	6
Anf. 2 ÅSA ERIKSSON (S).....	6
Anf. 3 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	7
Anf. 4 ÅSA ERIKSSON (S).....	8
Anf. 5 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	9
Anf. 6 ÅSA ERIKSSON (S).....	10
Anf. 7 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	10
§ 9 Svar på interpellation 2022/23:389 om social dumpning.....	11
Anf. 8 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD)	11
Anf. 9 EVA LINDH (S)	12
Anf. 10 OLA MÖLLER (S)	13
Anf. 11 DENIS BEGIC (S)	13
Anf. 12 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD)	14
Anf. 13 EVA LINDH (S)	15
Anf. 14 OLA MÖLLER (S)	16
Anf. 15 DENIS BEGIC (S)	17
Anf. 16 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD)	17
Anf. 17 EVA LINDH (S)	18
Anf. 18 Statsrådet ERIK SLOTTNER (KD)	19
§ 10 Svar på interpellation 2022/23:409 om visering för iranier och garantier för vistelse i Sverige	19
Anf. 19 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	19
Anf. 20 OLA MÖLLER (S)	20
Anf. 21 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	21
Anf. 22 OLA MÖLLER (S)	22
Anf. 23 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	23
Anf. 24 OLA MÖLLER (S)	23
Anf. 25 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	24
§ 11 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid	24
§ 12 Anmälan om interpellationer.....	24
§ 13 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	25

